

אמירה ורחיצת ידים במקום מקוה

כתב השל"ה בחלק שלישי (דף יחא) ענייני תפילה וקריאה בספר תורה, שהרמב"ם כתב באיגרת, שאף שלענין פסק ההלכה פסק שבעל קרי אינו צריך טבילה לתורה ולקריאת שמע ולתפילה, מכל-מקום הוא בעצמו נהג כל ימיו טהרה והיה טובל. ומי שעושה כן בודאי איש טהור הוא. ומי שלא יכול לעשות כן מחמת איזה מניעה, **יחשוב בלבו בשעת רחיצה** הא דאיתא בפרק היה קורא ריש דף ט"ו, אמר רבי חייא בר אבא אמר רבי יוחנן, כל הנפנה ונוטל ידיו ומניח תפילין וקורא קריאת שמע ומתפלל, מעלה עליו הכתוב כאלו בנה מזבח והקריב עליו קרבן, דכתיב ארחץ בנקיון כפי ואסובבה את מזבחתך יי. אמר ליה רבא, לא סבר לה מר כאילו טבל, דכתיב "ארחץ בנקיון כפי" ולא כתיב "ארחץ כפי". ופירש רש"י, דכתיב ארחץ בנקיון, משמע ארחץ כל הגוף, ולא כתיב. ארחץ כפי, לדרשא אתא, לומר שמעלה עליו שכר רחיצת כפים כאילו טבל כל גופו. (עד כאן). ומי שיצטער על שאינו טובל את עצמו, ומתלבש ברוח טהרה בשעה שרוחץ, **אז הוא כאילו טבל**, ומחשבה טובה הקב"ה מצרפה למעשה. (עד כאן מהשל"ה).

ובספר "אמת ליעקב" מביא בשם רבי יהודה נחמד זצ"ל מרבני עיר טבריה, סמך מן התורה שנטילת ידים עולה במקום טבילה, מדאפקיה רחמנא בפרשת מצורע בטבילת הזב בלשון **"וידיו לא שטף במים"** (ויקרא טו, יא), מכאן יצא לו לרבנו הארי"י ז"ל תיקון זה של רחיצת **ידיו** מי פעמים במים, שעולה למי שאינו יכול, במקום מקוה של מי סאה.

וכתב הריב"ש ז"ל לתלמידו הרב המגיד ז"ל (שלא היה יכול לטבול במקוה), והנה איעצך בני, בכל עת שתצרה לטהר את עצמך במקוה, **תרחץ ידך ומצחך במים** ותכוין את כוונת המקוה שלמדתך זה כבר בביתך. (נדפס בספר צואת הריב"ש מהדורה חדשה עמוד 156).

סדר נטילת ידים העולה במקום מקוה מהאריז"ל.

ותיקן הלשון הריב"ש ז"ל. והעתיקו הרה"ק מו"ה מרדכי מגיד מישרים דק"ק טשאנאביל ז"ל. והוגה כאן גם לפי ספר "אמת ליעקב" הנ"ל.

מי שאין לו מקוה או שהוא אנוס ואינו יכול לטבול את עצמו במקוה, ירחץ ידיו בדרך שמוכא לקמן, וקודם הרחיצה יאמר:

(את השמות שאינם נזכרים בתוך לשון של פסוק, יכוין ולא יוציא מפיו).

לשם יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה, בדחילו ורחימו, ורחימו ודחילו, ליחדא שם י"ה בו"ה ביחודא שלים כשם כל ישראל, **אַרְחֵץ בְּנִקְיוֹן כְּפָי וְאֶסְבְּבָה אֶת־מִזְבְּחְךָ יְהוָה.**

ויהי רצון מלפניך יְהוָה אלהינו ואלהי אבותינו, שתהא רחיצת ידי אלה נחשבת לי כאילו טבלתי במקוה-טהרה של ארבעים סאה, ואהיה זוכה להיות מושך מים מן הלוכח העליון החתום ביו"ד רכתי של **וְעַתָּה יְגַדְלֶנָּא כַּח אֲדָנֵי.** (חוץ מן עזא ועזאל בני אגרת ולילית).

ויהי רצון מלפניך יי אלהי ואלהי אבותי, שבכח סגולת זאת הרחיצה אהיה מהפך

